

SECRET

15 Sept 59

Translation

Second Section (of V. STAKHIV's Report on Vienna Activities)

Before 1300 hours on 20 July 1959 three men and two women came to the Prolog book display. They introduced themselves to Tamara as Ukrainian tourists from the Ukraine, and said they would like to talk to appropriate Ukrainians from the West. Tamara informed Volodymyr P. STAKHIV who was in a nearby coffee shop. When Volodymyr P. STAKHIV returned to the book shop the visitors had already gone. They left a message for Tamara stating they would return in ten minutes. Exactly ten minutes later they returned to the book shop.

The "leader" of the group (a tall, typical Ukrainian in an embroidered shirt and a modest, untidy suit) introduced himself as V. P. S. (translator's: Valerie Pavlovich SHEVCHENKO.) The others gave their names as follows: V. L. Z. (translator: Valentin Leonidovich ZABRODNY) and B - ey (translator: ~~BEZUHLY~~). The girls told me only their first names (Perhaps they told Tamara their names?), which I didn't catch, and stated their professions. One said she was an agronomist, the other a teacher. The girls and the two men were very modestly dressed.

SHEVCHENKO: "Permit me to make your acquaintance". (I told him my name, patronymic and surname.) "I work for the Ministry of Foreign Affairs, UKSSR. Because of my diplomatic status, I live in the Soviet consulate. Are you willing to talk with us, either for just a short while or at length?"

V. P. STAKHIV: "We are always ready to talk. What are the names of the other individuals and what are their professions?"

ZABRODNY stated that he worked for the sports journal "FIZKULTURA I SPORT", and that he lives in Kiev. He later led me to understand that he returned from exile just two years ago. (We didn't return to this latter subject in our conversation). ~~BEZUHLY~~ stated that he comes from Poltava but presently works in the Stanislavsky Oblast newspaper "PRYKARPATSKA PRAVDA". The girls gave their names and their professions as stated above.

ZABRODNY later asked, ~~Do~~ you know Yosif Vasiliiovych TYUSHKO who in the West is also known as YUZHKO? I have a parcel for him from his brother who had been in exile."

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCE METHOD EXEMPTION 3B2D
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2007

SECRET

SECRET

STAKHIV: "I know TYUSHKO but I do not know whether he is in Vienna at present. You look for him." (We did not return to this subject during the conversation.)

SHEVCHENKO: "You have your book display set up in a very convenient spot. It is possible to go to the Stepanzdome or the nearby International book store to buy either the RADYANSKA UKRAINA or PRAVDA."

STAKHIV: "Did you know that there was such a book shop in Vienna?"

SHEVCHENKO: "Yes, we all know of its existence."

STAKHIV: "What does your chief, Luka KHOMYCH do? One hears so little about him now."

SHEVCHENKO: ~~K~~PALAMARCHUK is on vacation at present."

STAKHIV: "Is he ill?"

SHEVCHENKO: "No, he is on the customary employees' vacation. ~~S~~SLIPCHENKO one of our prominent Western politicians is substituting for him. You must have come across his name before."

STAKHIV: "Yes, but we know very little about him. We know for instance that Luka KHOMYCH at one time was chief editor of RADYANSKA UKRAINA."

SHEVCHENKO: "I graduated together with SLIPCHENKO from the party high school and he got me into the MID. I was until then secretary of the Vinnitsa Obkom. Do you know Vinnitsa?"

STAKHIV: "How could one not know! In what section of the Ministry of Foreign Affairs, UKSSR, do you work? In my opinion, the MID isn't worth mentioning because this is the Russian version. EM-ZET-SE. *sounds much better.*"

SHEVCHENKO: "Yes, you are right, but where do you get the 'T'? In Ukrainian it should be 'EM-ZE-ES'. Isn't that right boys and girls? I work in the consul protocol section. Doesn't the fact that I live in the Soviet Consulate put you on guard?"

STAKHIV: "Where you live is your own personal affair. It appears that your immediate chief is ~~T~~TSYBA. What does he do with himself. Undoubtedly neither he nor you have anything much to do because there are only two consulates in Kiev. That is not enough."

SECRET

SECRET

SHEVCHENKO: "TSYBA isn't doing anything much. We have plenty of work because our section concerns itself with all kinds of Western delegations which now frequently come to Kiev and in general to the Ukraine."

STAKHIV: "Such protective measures really belong in the competent hands of your competitor, chief of which is Constantine ZAKHAROVICH. You are his neighbor."

SHEVCHENKO: "You have in mind ~~LYTWYN~~ and his organization of Ukrainian-Western ties. His duties are somewhat different. We will talk about this at another time. His building really is in our neighborhood; i.e., across from the MZS building. Let's turn to another subject in which more of our compatriots can participate. The conversation can take place in our hostelry on Porceliangasse 30. Can other tourists from the Ukraine be present during this conversation?"

STAKHIV: "I heard that ~~Dmytro~~ PAVLYCHKO, Vasyl Ivanovich DROZDENKO and other komsomol workers are here."

SHEVCHENKO: "You want PAVLYCHKO to take part in the conversation? Very well, ~~Ivan~~ SEMENEC, editor of the newspaper MOLOD UKRAINY is here. Do you wish to have him meet with you also?"

STAKHIV: "Please. I am not against this. However, just as a matter of principle, I will not meet to talk with you in your hostelry. It will be better if we arrange for discussions in some restaurant or coffee house. Secondly, if you or I are to benefit from a discussion I propose that we refrain from stock phrases, propaganda, and agitations. Thirdly, take a few issues of the SUCHASNA UKRAINA and frankly discuss with me its contents. You can also take a few issues of the UKRAINSKA LITERATURNA HAZETA. I am not a literary man but why shouldn't we talk about this paper also."

SHEVCHENKO: "Good, we will meet wherever you choose, in a restaurant or coffee house. Make it near the Porcelaingasse. I also accept your proposal regarding stock phrases and propaganda. I will see to it that the discussion is frank. Give me your newspapers but only the more recent issues because I have seen the older copies. Tomorrow between 9 and 10 in the morning come by the hostelry where the girls will be waiting for you and you can then decide where to meet. There, in the hostelry, will be those whom you wish to see."

During our conversation, the others remained silent and looked over the books and newspapers on display. BEZUHLY seemed particularly interested in the SUCHASNA UKRAINA and asked STAKHIV what the initials UHVR and ZP/UHVR represented, because he stated that after reading the commentary on the first page he still didn't know what the letters meant. STAKHIV turned to him and stated, "Look at the 26 July issue

SECRET

SECRET

and on the third page you will see the declaration of the Foreign Representation/Ukrainian Supreme Liberation Council." He read the entire title slowly and with appropriate emphasis. He then said, "We will take a few issues, read them and talk about them tomorrow."

When STAKHIV tried to give them a copy of Khrushchev's speech to the 20th Party Congress and other Prolog publications, SHEVCHENKO stated: "We are already familiar with Khrushchev's talk and the other pamphlets are of no interest to us." (That remark was directed at his colleagues) "We are interested mainly in the SUCHASNA UKRAINA and the UKRAINSKA LITERATURNIA HAZETA, and it is only these publications we will discuss tomorrow. This is our plan as to the topic of our discussion. Do we agree?"

STAKHIV agreed. STAKHIV told them during their conversation that as soon as anyone of them begins to use propaganda or agitative phrases, he will say either, "stop" or "red light" and that they in turn can do the same if he agitates them. SHEVCHENKO agreed and said that he personally would be responsible to see that the conversation results in a fair exchange of ideas.

15 September 1959

-4-

SECRET

Розмова і зустрічі у Відні

/VII-ий фестиваль мови/

30 липня 1959 р. /Відень/

Перед 13-ю годинами зайшли до книгарні "Прологу" три чоловіки і дві жінки, зарекомендувавши себе перед Тамарою, що вони є українцями з України - туристами і що хотіли б поговорити з відповідними українцями за кілька днів. Тамара повідомила ВПС, який був у близькій каварні. Коли ВПС прибув до книгарні відвідувачів уже не було. Вони залишили Тамарі повідомлення, що повернуться за 10 хвилин. Точно за 10 хвилин вони прибули до книгарні.

"Керівник" групи /високий типовий українець у вишній сорочці, в досить скромному та недбалому костюмі/ зарекомендував себе прізвищем ДНН. Інші подали свої прізвища: МЗ і В-ий; дівчата подали тільки свої імена /можливо, що вони назвали свої прізвища Тамарі?/, яких я не вчепив і подали свої професії: одна - агроном, друга - вчителька. Дівчата були одягнені більше, ніж скромно. Також обидва чоловіки було одягнуті скромно.

ВНН: Дозвольте познайомитися. /Я сказав своє прізвище, ім'я і по-батькові/. Я співпрацівник МЗС УРСР; живу в посольстві СРСР згідно з моїм статусом дипломата. Чи ви згодні порозмовляти з нами: коротке або довге?

ВПС: Розмовляти ми завжди готові. А як інші називаються та які їх професії?

МЗ подав, що він є співпрацівником спортивного журналу "Фізкультура і спорт", що живе в Києві. Далі дав зрозуміти, що два роки тому повернувся із заслання. /До останньої справи в пізніших розмовах ми не поверталися. - В-ий подав, що працює тепер у редакції станиславівської обласної газети "Прикарпатська правда"; походить з Пелтавщини. - Дівчата назвали свої імена і подали вище вже згадані професії.

МЗ пізніше в розмові запитався: Чи знаєте Йосифа Васильовича Топку, якого за кордоном називають також Дакот? Має від його брата, який був на засланні передати пакет.

ВПС: Топку знаю, але мені не відомо, чи він саме тепер є у Відні. Знайте за ним. /Пізніше ми до цієї теми під час розмов не поверталися./

ВНН: Ви дуже зручно влаштували свою книгарню - можна піти дивитися собор Степана або в близькій книгарні "Міжнародної книги" купити чи те "Радянську Україну" чи "Правду".

ВПС: А ви знали, що така книгарня у Відні існує?

ВНН: Так, ми всі знаємо про її існування.

ВПС: А що робить ваш неф, Лука Хомич? Про нього тепер мало чути.

ВНН: Паламарчук тепер на відпустці.

ВПС: Чи не хворий він?

ВНН: Ні, звичайна, службова відпустка. Його виступав Сліпченком, ~~якщо~~ це дуже видатний наш закордонний політик. Ви вже зустрічалися напевно з його прізвищем.

ВПС: Так. Але нам мало відомо, хто він є; про Луку Хомича, напр., знаємо, що він колись був головним редактором "Радянської України".

ВНН: Із Сліпченком я кінчив Вищу партійну школу, і він казав мені мене в МД. Я був до того часу секретарем Вінницького обласного комітету. Відаючи знаєте?

ВПС: Як би не знали! А де ви працюєте в МЗС УРСР? На мою думку, не варто говорити про МД, бо це російське скорочення. Права звучить уже "Ек-зе-се".

ВНН: Так, ви в праві. Але звідки у вас береться "т"? Має правильно по-українськи бути "Ек-зе-се". Чи не так хлопці і дівчата? Я працюю в консульсько-протокольному відділі. Чи не насторожує вас факт, що я живу в радянському посольстві?

ВПС: Це ваша особиста справа, де ви живете. Виходить, що нашим безпосереднім нефем є Ціба. Де він узявся собі? Великої роботи ні він, ні я напевно не маємо, бо в Києві є тільки два консульства. Це зрештє замало.

ВНН: Ціба нічого собі? В нас не так мало роботи, бо нам відділ опікується різними закордонними делегаціями, які тепер дуже часто прибувають у Київ і звагає в Україну.

ВПС: Така опіка належить радше до компетенції вашої конкуренції, нефем якої є Костянтин Захарович. Ви ж, до речі по-сусідству?

ВНН: Маємо на думці Литвина та Його Українське товариство зв'язків із закордонком. Його завдання дею інші, про це поговоримо окремо. Його будинок такий по-сусідству, тебто напроти будинку МЗС. Але перейдім до нашої ширшої розмови, в якій можуть взяти участь ще інші земляки. Розмова зможе відбутися в нашому гуртожитку на Порцелянгассе 80. Чи при цій розмові можуть бути ще інші радянські туристи в Україні?

ВПС: Я чув, що тут має бути Павличко, Дмитро, і Дрозденко, Василь Іванович, та ще інші комсомольські діячі.

ВНН: Хотете в розмовах брав участь Павличко? Будь-ласка. Тут є відповідальний редактор газети "Молодь України", Іван Семенедь. Чи бажаєте, щоб і він в вашу зустріч був?

ВПС: Будь-ласка. Не заперечув. Але у вашому гуртожитку дискутувати не буду, в принципових причин. Це поперке. Краше влаштуємо зустріч в якомусь ресторані або в каварні. Подруге, якщо дискусія має мати якунебудь користі для вас і для мене, то ставив умову, щоб у ній не вживати жадних штампованих фраз, пропаганди та агітації. А потрете, візьміть декілька чисел "Сучасної України" і одверте подискутуйте зі мною над її змістом. Можете взяти декілька чисел "Української літературної газети". Я не літератур, але чому не подискутувати нам і над цїєю газетою.

ВНН: Добре, зуотрінемося там, де ви забажаєте: в ресторані або каварні. Визначіть уже ви близько Порцелянгассе. Приймав також вашу умову щодо штампів і щодо пропагандистських фраз. Я вже подбав, щоб дискусія була одвертою. Газети давайте, але свіжіші числа, бо давніші я вже бачив. Отех заходьте завтра між 9-тою і 10-тою годинами вранці під гуртожитком, де чекають на вас дівчата і в ними домовитесь про місце. Там, у гуртожитку будуть ті, з якими хочете бачитися.

Ж

Під час нашого діалогу інші мовчали і переглядали книги та газети. Б-ий окремо цікавився "СУ" і запитав ВПС, що означають скорочення УТІР та 8П УТІР, бо, мовляв, після прочитання коментаря на першій сторінці Йому такі не ясно. Тоді ВНН, звертачись до нього: "Подивись чергове число від 26 липня і на третій сторінці побачи декларації Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради /яку нашу він процитував певскі в відповідним натиском/, тоді не ставитимеш питання". Ми беремо кілька чисел, прочитам і завтра дискутуватимемо про це."

Коли ВПС пробував передати промову Хрушова на ХІ з'їзді та інші видання як "Прологу", ВНН дослівно сказав:

Промову Хрушова вже знаємо, а інші книжечки нам не цікаві /не буде радше звернене до Його супутників/. Ми цікавимось передусім "СУ" та "УДГ". І відки про ці видання дискутуватимемо завтра. Це наша умова щодо дискусії. Згода?

ВПС погодився на цю умову. ВПС завив в ході діалогу, що у випадку, коли співрозмовці уживатимуть штампової пропаганди та агітаційних фраз, то він, ВПС, скаже коротко або "стоп", або "червоне світло"; не право дискутує також співрозмовця у випадку щодо ВПС? ВНН погодився і пообіцяв до сам особисто "дбати про те, щоб розмова та дискусія мали характер звертого обміну думка".